

Notes jurídiques sobre la gestió de persones al món local

Gerència de Serveis d'Assistència al Govern Local
Servei d'Assistència Jurídica en Recursos Humans (SAJRH)

**ANÀLISI DE LA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL
SUPREM núm. 52/2020, de 23 de gener de
2020: Legitimació activa de l'ajuntament per
impugnar per lesivitat un conveni col·lectiu
sectorial d'aplicació a una empresa municipal**

Nota Jurídica núm. 7 Abril 2020

ANÀLISI DE LA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL SUPREM

núm. 52/2020, de 23 de gener de 2020

Introducció

La sentència del Tribunal Suprem núm. 52/2020, de 23 de gener de 2020 -rec. 157/2018 <mailto:http://www.poderjudicial.es/search/AN/openDocument/8d7c69501c4c7129/20200217>- estima la legitimació activa de l'Ajuntament de Motril per impugnar per lesivitat l'aplicació de les taules salarials del conveni col·lectiu sectorial de la neteja pública, viària, recs, recollida i tractament i eliminació de residus, neteja i conservació del clavegueram -en endavant de la neteja- d'àmbit provincial, a una empresa pública 100% municipal, perquè perjudica greument els interessos de la corporació en tant que ha de vetllar per al compliment dels principis d'estabilitat financera i la regla de la despesa i per a l'aplicació del Pla d'Ajust (2012-2022) que té aprovat i al qual es troba sotmès.

1. Antecedents

L'Ajuntament de Motril va constituir, l'any 1997, la societat mercantil 100% municipal, denominada LIMPIEZA PÚBLICA DE LA COSTA TROPICAL, S.A. -en endavant, LIMDECO- amb l'objecte social de prestar serveis en la gestió de residus sòlids urbans i de neteja pública, per tal d'assumir mitjançant la modalitat de gestió directa, a través de la referida societat mercantil, la prestació del servei públic local de la recollida de residus i la neteja diària del municipi de Motril.

LIMDECO va subscriure un conveni col·lectiu propi que va perdre la vigència l'any 2006, i n'ha subscrit un de posterior pendent d'aprovació per part dels òrgans de govern de l'Ajuntament.

La sentència del **TSJ d'Andalusia de Granada de 13 de juliol de 2013** va estimar que LIMDECO té la consideració d'empresa mercantil pública i conseqüentment afectada pels increments salarials fixats per la LPGE, per bé que li resultaven d'aplicació, amb les limitacions esmentades dels increments, **les taules salarials del conveni col·lectiu provincial del sector de la neteja**, perquè el conveni col·lectiu d'empresa havia perdut la vigència el 31.12.2006, i en aplicació de la **resolució del TS de 21.12.2009**.

L'Ajuntament acredita que si assumeix les diferents reclamacions de quantitat promogudes pels treballadors de LIMDECO, per tal que se'ls apliquin les taules salarials del conveni col·lectiu, impugnat haurà d'abonar 3.000.000 d'euros més uns altres 6.942.085,26 euros en aplicació de la clàusula salarial del conveni col·lectiu impugnat durant el període restant del Pla d'Ajust.

2. Fonaments i consideracions jurídiques

La Sentència del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia (Granada) de 12 d'abril de 2018 -rec. 37/2017- recorreguda en cassació, va apreciar l'excepció de falta de legitimació activa de l'Ajuntament de Motril en considerar-lo inclòs dins de l'àmbit funcional del conveni col·lectiu del sector negant-li la condició de tercer.

L'article 165.1.b) de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social, - en endavant LRJS - , preveu que estan legitimats per impugnar un conveni col·lectiu per lesivitat: *(..)los terceros cuyo interés haya resultado gravemente lesionado. No se tendrá por terceros a los trabajadores y empresarios incluidos en el ámbito de aplicación del convenio.(...).*

El Tribunal Suprem no comparteix el criteri de la sentència recorreguda, i **considera que l'Ajuntament de Motril té la condició de tercer**, en base als següents arguments:

a) **L'Ajuntament de Motril no és l'empresari afectat per l'aplicació del conveni col·lectiu sectorial impugnat.**

El Tribunal considera que LIMDECO és una societat mercantil local amb personalitat jurídica pròpia independent de l'Ajuntament, i que actua amb ple poder directiu d'empresari, i així ho ha fet en subscriure el conveni col·lectiu propi per al període 2004-2006 i un de posterior pendent d'aprovació, i, per tant, es l'únic empresari afectat pel conveni col·lectiu impugnat.

La condició d'*alienitat empresarial* de l'Ajuntament respecte de la societat mercantil porta al Tribunal Suprem a afirmar que no es pot considerar la societat municipal com una empresa aparent perquè s'està davant d'una opció organitzativa de gestió directa de serveis municipals (article 85 LRBRL i els articles 33 i article 38.1 de la Llei 5/2010, d'11 de juny) prevista específicament per l'ordenament jurídic administratiu per a la prestació de determinats serveis públics, sense apreciar-ne cap intenció de frau.

b) D'acord amb la jurisprudència del mateix alt tribunal, d'entre d'altres sentències, la STS de 7 de setembre de 2012 -rec. 2693/11-, la STS de 21 d'abril de 2015 -rec.91/2014- i **la més**

recent, la STS de 6 de maig de 2019 -rec. 4452/17-, el conveni col·lectiu no pot contenir clàusules obligacionals que afectin els qui no han estat part en la negociació, ni el seu contingut normatiu pot establir condicions de treball que haguessin d'assumir empreses que no estiguessin incloses en el seu àmbit d'aplicació, d'acord amb allò previst a l'art. 82.3 de l'ET.

En conseqüència, el Tribunal Suprem afirma que l'Ajuntament de Motril no pot quedar afectat per un conveni col·lectiu sectorial d'àmbit provincial en el qual no ha participat ni en la seva negociació ni n'ha estat representat. La sentència literalment diu:

De este modo, acreditado que el Ayuntamiento demandado no estuvo representado por ASELIP, que fue la asociación empresarial firmante el convenio impugnado y probado también que no fue nunca empleador directo de los trabajadores de LIMDECO, ni ostentó tampoco la condición de empleador plural con dicha mercantil, debemos concluir que no está incluido en el ámbito funcional del convenio.

En base aquests raonaments, el Tribunal Suprem conclou que l'Ajuntament de Motril ostenta la condició de tercer legitimat per impugnar per lesivitat el conveni col·lectiu sectorial, d'acord amb l'article 165.1.b) de la LRJS.

Amb relació a l'interès legítim greument afectat, el Tribunal Suprem considera que **l'Ajuntament ha identificat la concurrència d'un perjudici greu en l'aplicació de les taules salarials del conveni impugnat** als treballadores de LIMDECO perquè aquesta aplicació l'impedirà complir les obligacions d'estabilitat pressupostària, financera i de despesa exigides per la LO 2/2012, de 27 d'abril, així com el Pla d'Ajust, amb el benentès que és l'Ajuntament qui finalment sufraga la despesa d'aquestes retribucions mitjançant l'aprovació dels pressupostos generals de la corporació que integren els pressupostos de les societats mercantils municipals.

No obstant això, el Tribunal afina en considerar que l'Ajuntament recurrent compleix les exigències requerides a l'article 165.1b LRJS: a) té la condició de tercer; b) identifica l'afectació greu a l'interès legítim que imputa a les taules salarials del conveni impugnat, **sense perjudici, però, que aconsegueixi acreditar finalment la concurrència del meritat perjudici**, i—conseqüentment, per aquest motiu, **el Tribunal Suprem declina finalment l'examen de les qüestions suscitées al voltant de la concurrència de la lesivitat a fi i efecte que sigui el Tribunal Superior de Justícia, qui amb la immediació de la realitat pertinent, i les actuacions que consideri, s'hi pugui pronunciar**.

3. Conclusions

El Tribunal Suprem per mitjà d'aquesta sentència confirma els següents pronunciaments:

a) Els ajuntaments no es troben inclosos en l'àmbit d'aplicació dels convenis col·lectius sectorials en els que no han pogut participar en la seva negociació ni han pogut estar representats.

b) Els ajuntaments tenen la condició de tercers i, en conseqüència, **tenen legitimació activa per impugnar per lesivitat els convenis col·lectius sectorials aplicats a empreses públiques municipals si perjudiquen els interessos generals de la corporació i, tal vegada, acrediten la concurrència d'aquest perjudici greu.**

Referències judicials

- Sentència del Tribunal Suprem núm. 52/2020, de 23 de gener
<http://www.poderjudicial.es/search/AN/openDocument/8d7c69501c4c7129/20200217>
 - Sentència del Tribunal Suprem de 6 de maig de 2019
<http://www.poderjudicial.es/search/AN/openDocument/5167593f95784c9a/20190624>
 - Sentència del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia de 12 d'abril de 2018
<http://www.poderjudicial.es/search/AN/openDocument/649e25105bee29ca/20180810>
 - Sentència del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia de 18 de juliol de 2013
<http://www.poderjudicial.es/search/AN/openDocument/d68e952a568ccdf6/20130916>
-

Servei d'Assistència Jurídica en Recursos Humans
de la **Gerència de Serveis d'Assistència al Govern Local**

Comte d'Urgell, 187 · 08036 Barcelona

Telèfon: 93.402.22.76

s.sajrh@diba.cat

www.diba.cat/directori/servei-d-assistencia-juridica-en-recursos-humans